

EMLÉKEZTETŐ

Készült az MTA PTB **Pedagógusképzési Albizottság**ának üléséről
Helyszín: Óbudai Egyetem, 1081 Népszínház u. 8. fszt. 45. tanácsterem
Időpont: 2013. március 28. 13 óra
Jelen van a bizottság 17 tagja, kimentését kérte 7 fő

Napirend:

1. Tájékoztató az osztatlan tanárképzéshez kapcsolódó tantervi ajánlások kidolgozásának munkálatairól

2. Hozzászólások, vita

Pukánszky Béla megnyitja az albizottság ülését és felkéri Gáspár Mihályt, hogy tájékoztassa a jelenlévőket a pedagógusképzéssel foglalkozó minisztériumi csúcsbizottság munkájáról.

Gáspár Mihály előadását a csatolt prezentáció tartalmazza.

Az előadást hozzászólások sora követi.

Hadházy Tibor

Kérdezi, hogy foglalkozott-e a bizottság a pályára való belépés feltételeivel, illetve a BA-ról való átjárás lehetőségével. Az alkalmasság kérdését problematikusnak, időben rosszul ütemezettnek tartja.

Gáspár Mihály

A törvényalkotó a pályaalkalmasság kérdését igen/nem eldöntendő kérdésként kezeli. Véleménye szerint legyen mindenki alkalmas, ugyanakkor a felvételi megfelelő lehet az értékelési szempontok kidolgozására, ugyanakkor ez adatfelvételi, -kezelési problémákat vethet fel.

Pukánszky Béla

Kiemeli az előadás magas színvonalát, egyetért Gáspár Mihály pályaalkalmassággal kapcsolatos megfogalmazásával, alátámasztja ezt azzal, hogy korábban is voltak ez irányú sikertelen kísérletek. Véleménye szerint egy pályára alkalmatlannak ítélt jelentkező a következő felvételi eljárásban ismét jelentkezhet.

Bárdos Jenő

Hiányolja a mostani elképzelésekből a minőségi szempontok érvényesülését. A túlzott diszciplinaritást az interdiszciplináris megközelítéssel lehet ellensúlyozni, erre példát a nyelvtanárképzés területéről hoz. A Tanárképző Központ integrált szerepét hangsúlyozza a felsőoktatási intézmények struktúrájában.

Faragó Magdolna

Kiemeli az előadás problémaalapú megközelítését. Elemzés tárgyává tenné, hogy a pedagógia-pszichológia „túlnyerte-e magát” a Bologna-folyamatban. A szakterület és pedagógia-pszichológia viszonylatában a közoktatás igényeiből kellene kiindulni.

Vizsgálendő, hogy a másfél vagy a kétszakos tanárképzés-e a megfelelőbb képzési forma. Hisz a szakok közötti transzferhatásban. A középiskolai tanárképzés – általános iskolai tanárképzés viszonylatában nem tartja szerencsésnek a duális képzés kifejezés használatát.

Horváth H. Attila

Felhívja a figyelmet, hogy a gyakornoki periódusban speciális tanártovábbképzésre van szükség, ami lehetőséget rejt a hiányzó pedagógiai-pszichológiai ismeretek pótlására. Rámutat, hogy a Bologna-rendszerű és az osztatlan tanárképzés egy ideig párhuzamosan fut, ami a kreditterhelésben problémát okozhat.

Trencsényi László

Ugyancsak dicséri a vitaindító előadást. Véleménye szerint a diszciplínákat oktató karok örülhet, míg a pedagógia-pszichológia területén küzdelem várható a kevés számú kreditekért. Fontosnak tartja kiemelni, hogy a pszichológia volt az első olyan tudomány terület, ami ráirányította a figyelmet a gyermekekre. A tanárképzés jelenlegi megközelítését nem tartja újnak, véleménye szerint restauráció folyik. Sürgeti egy úgynevezett optimális pedagógusképzési modell kidolgozását, amit egy oktatáspolitikai fordulat, koncepcióváltás alkalmával a legkisebb károkozással be lehetne vezetni. A pályaorientációban hasznosnak nevezi a pedagógiai-pszichológiai előképzést (10 kredit).

Hadházy Tibor

Szintén dicséri az előadást. Véleménye szerint a Bologna-folyamat vesztese a tanárképzés. A kétszakos képzés jó hagyományokkal rendelkezik és feloldja a feszültségeket. Kisebb módosításokkal stabilitás biztosítható a rendszernek, amely hosszabb távon is működőképes lehet. A pedagógiai-módszertani műhelyek igénye hangsúlyosabban is megfogalmazható lenne. Az alkalmassági vizsgát nem tartja szerencsésnek. Az első évben lehetnének olyan tárgyak, melynek keretében kiderülhetne, hogy ki alkalmasnak tanárnak.

Trencsényi László

Közbeveti, hogy ez benne volt a Bologna szerinti tanárképzésben.

Hadházy Tibor

Ő különbséget érzékel javaslata és a Bologna szerinti tanárképzés ez irányú gyakorlata között.

Sáska Géza

Felteszi a kérdést, hogy létezik-e egyáltalán tértől és időtől független optimális tanárképzési modell. Makroszintű gondolkodásra volna szükség az oktatás területén és reális térbe kellene elhelyezni a pedagógusképzési paradigmákat. Tudomásul kell venni, hogy két egymással ütköző, egymástól markánsan különböző értékrenden alapuló pedagógusképzési megközelítés létezik. Ezek a gyerekekről alkotott vízióban és hagyományos társadalmi alapelveikben különböznek egymástól. Ezeket nem elkülöníteni kellene, hanem közelíteni egymáshoz. Távlati gondolkodást javasol. A feszültségek feloldására a gyakorlati félévben nyílik lehetőség.

Varga Lajos

A szakterületi ismeretek és a pedagógia-pszichológia arányának ütközése nem új keletű probléma. Ez régen is megfigyelhető volt például a matematika – fizika szakos tanárképzésnél.

Furcsának tartja azt a megközelítést, hogy a közoktatás fogalmazza meg a maga igényeit. A közoktatásnak, mivel nem önálló entitás feladatai vannak. Társadalmi, azon belül is a gazdaság igényeit elégíti ki. Kérdezi, hogy a gazdaság szereplőit bevonták-e a döntésbe, mert az általános műveltség tekintetében is vannak igényeik.

Pukánszky Béla

A tanárképzésről kialakult vitát kissé végeláthatatlannak tekinti, melyre leginkább a sokszínűség a jellemző. Kifejti, hogy bárcsak a genetikusan megközelítés lenne jellemző a pedagógusképzés átalakítására kapcsán is. Azt érzékeli, hogy az egyetemeken bizonyos fokú kiszorítósdí zajlik a tanárképzés kapcsán. Véleménye szerint ki kellene érlelni egy szakmai minimumot a pedagógia-pszichológia vonatkozásában. A szakmegszüntetéseket vonatkozásában ellenérdekeltséget vél felfedezni a MAB és az MRK PB vonatkozásában. Félt, hogy nem megfelelő döntés születik.

Tóth Béléné

Az úgynevezett gyermekközpontú és diszciplináris oldal szembenállását oldani kellene. Erre kiinduló pont lehet az előadás prezentációjának konszenzusra irányuló része.

Pukánszky Béla

Lezárja a hozzászólásokat és megköszöni a nagyon tartalmas előadást, valamint a hozzászólásokat. Kéri az előadót, hogy az MRK PB által bekért szakvéleményeket juttassa el albizottságunknak.

Tóth Péter

Felhívja a tagság figyelmét a XIII. Országos Neveléstudományi Konferenciára, amely az MTA Pedagógiai Tudományos Bizottság által életre hívott rendezvény. Az idei rendező az Eszterházy Károly Főiskola, ideje 2013. november 7-9 lesz. A konferencia honlapja: <http://onk2013.ektf.hu>

Mellékletek:

1. Gáspár Mihály előadása (ppt)
2. Az MRK PB által kidolgozott állásfoglalások (pdf)

Budapest, 2013. március 28.

Az emlékeztetőt készítette Tóth Péter, jóváhagyta Pukánszky Béla